

Abdullah Öcalan

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

- η εξέγερση του περιβάλλοντος

Academy of
Democratic
Modernity

This brochure is online:
<https://democraticmodernity.com/>

Abdullah Öcalan
Ecology: The Rebellion of the Environment

Published 2024
© Abdullah Öcalan
ADM Edition
www.ocalanbooks.com

Compilation and editing:
Academy of Democratic Modernity
<http://democraticmodernity.com>

If you can help translate this brochure into another language, please contact us!

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	4
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
2 ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ.....	11
ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ	12
Η ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ.....	16
3 Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ.....	18
4 Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ	28
ΟΙΚΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.....	29
Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ.....	32
5 ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ.....	35

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ως Ακαδημία της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας (Academy of Democratic Modernity, ADM), προσπαθούμε να διαδώσουμε τις ιδέες και την πλούσια εμπειρία του Ελευθεριακού Κινήματος του Κουρδιστάν και όπως προδίδει το όνομα, το παράδειγμα της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας. Οι εκδοτικές μας επιλογές έχουν ως στόχο να ξεκινήσουν συζητήσεις με ακτιβιστές, ακαδημαϊκούς και διάφορα αντισυστημικά και κοινωνικά κινήματα, προκειμένου να προχωρήσουμε στην αναζήτηση μιας ριζοσπαστικής εναλλακτικής λύσης στην καπιταλιστική νεωτερικότητα και να πετύχουμε μια ελεύθερη ζωή. Προσπαθούμε να συζητήσουμε και διαδώσουμε τις ιδέες και τις αντιλήψεις του Abdullah Öcalan σε διάφορες γλώσσες, μεταξύ άλλων με έκδοση μπροσούρων για συγκεκριμένα θέματα που είναι σημαντικά στα γραπτά του.

Παράλληλα με τη ριζοσπαστική δημοκρατία και την απελευθέρωση των γυναικών, η οικολογία αποτελεί επίσης κεντρικό πυλώνα του παραδείγματος της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Ο Öcalan αναφέρει για καθημερινά σήματα SOS από την οικολογία, τα οποία καθιστούν σαφές ότι τα σημερινά κοινωνικά προβλήματα έχουν φτάσει σε μια κλίμακα κρίσης και χάους: «Πόλεις που πολλαπλασιάζονται σαν καρκίνος, μολυσμένος αέρας, διάτρητο στρώμα όζοντος, ραγδαία επιταχυνόμενη εξαφάνιση φυτικών και ζωικών ειδών, καταστροφή των δασών, ρύπανση και μόλυνση των υδάτων, αυξανόμενοι σωροί από σκουπίδια, και η αφύσικη αύξηση του πληθυσμού έχουν οδηγήσει το περιβάλλον σε χάος και εξέγερση». Για τον Öcalan, το φαινόμενο της οικολογικής κρίσης δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από τις κοινωνικές συνθήκες.

Οι ρίζες της οικολογικής κρίσης, η οποία εντείνεται παράλληλα με την καπιταλιστική συστημική κρίση, πρέπει να αναζητηθούν στην αρχή του πολιτισμού. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ανάπτυξη της αποξένωσης μεταξύ των ανθρώπων μέσα στην κοινωνία ως αποτέλεσμα της κυριαρχίας έφερε μαζί της και την αποξένωση από τη φύση. Με βάση αυτή την υπόθεση, αναλύει την ανάπτυξη του κράτους και της εξουσίας, την εγκαθίδρυση της πατριαρχίας και την εμφάνιση των πρώτων πόλεων και τάξεων, όλα μέσα από το πλαίσιο της αλλαγής της σχέσης μεταξύ ανθρώπου και φύσης. Ενώ το ανθρώπινο ον μπορεί να χαρακτηριστεί ως «η φύση που αποκτά επίγνωση του εαυτού της» και επομένως βασικά το πιο ανεπτυγμένο μέρος της, αυτή η πραγματικότητα αντιπαραβάλλεται σήμερα από την ιδέα κατά την οποία οι άνθρωποι και η φύση είναι αντίθετοι μεταξύ τους, ακόμη και εχθρικοί, και η φύση γίνεται αντιληπτή μόνο ως πόροι προς εκμετάλλευση.

Μέσω αυτού, ο Öcalan αναπτύσσει μια ευρεία κατανόηση της οικολογίας. Από τη μία πλευρά, η οικολογία, ως «επιστήμη που αναλύει τη σχέση μεταξύ της κοινωνίας και του περιβάλλοντός της, θα παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο όταν πρόκειται να ξεπεραστεί η αντίφαση μεταξύ κοινωνίας και φύσης μαζί με όλες τις άλλες επιστήμες. Η περιβαλλοντική συνείδηση, η οποία έχει ήδη αναπτυχθεί σε ορισμένα μέρη, θα κάνει ένα επαναστατικό άλμα προς τα εμπρός αν η έννοια της οικολογίας γίνει κατανοητή με αυτόν τον τρόπο».

Από την άλλη πλευρά, μια οικολογική κοινωνία απαιτεί επίσης μια ηθική αλλαγή: «Οικολογία σημαίνει φιλία με τη φύση και πίστη στη φυσική θρησκεία. Από αυτή την άποψη, η οικολογία αντιπροσωπεύει μια αφυπνισμένη συνείδηση και μια ανανεωμένη ενσωμάτωση στη φυσική οργανική κοινωνία. (...) Μια κοινωνική συνείδηση που στερείται οικολογικής συνείδησης αναπόφευκτα θα διαφθαρεί και θα καταρρεύσει, όπως συνέβη και με τον υπαρκτό σοσιαλισμό. Η οικολογική συνείδηση είναι μια θεμελιώδης ιδεολογική συνείδηση. Αποτελεί μια γέφυρα μεταξύ φιλοσοφίας και ηθικής.»

Σε αντίθεση με τις ενδοσυστημικές προτάσεις, όπως αυτές του «πράσινου καπιταλισμού» ή του «Πράσινου New Deal», ένα κοινωνικό σύστημα που δεν βρίσκεται σε αρμονία με τη φύση δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι ορθολογικό και ηθικό, σύμφωνα με τον Öcalan. Βλέπει μια διαλεκτική σχέση μεταξύ της χαοτικής κατάστασης του καπιταλιστικού κοινωνικού συστήματος και της καταστροφικής καταστροφής του περιβάλλοντος. Η ελπίδα να σωθεί το περιβάλλον μέσα στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος είναι μια ψευδαίσθηση, η θεμελιώδης αντίφαση με τη φύση μπορεί να ξεπεραστεί μόνο με την απομάκρυνση από το σύστημα. Ο Öcalan εξηγεί λοιπόν ότι το οικολογικό ζήτημα θα επιλυθεί θεμελιωδώς στο βαθμό που το σύστημα θα ανατραπεί και θα αναπτυχθεί ένα σοσιαλιστικό κοινωνικό σύστημα, διότι: «Η οικολογική κοινωνία είναι ουσιαστικά μια σοσιαλιστική κοινωνία.»

Για τον Öcalan, η κριτική του υπάρχοντος συστήματος και οι θεωρητικές αναλύσεις δεν αρκούν. Αναπτύσσει επίσης εναλλακτικές λύσεις και προοπτικές για τις δημοκρατικές και αντισυστημικές δυνάμεις. Δεδομένου ότι το οικολογικό ζήτημα δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο από τα περιβαλλοντικά κινήματα, θεωρεί κεντρικό καθήκον των ακτιβιστών να διευρύνουν τις πολλές υπάρχουσες οργανώσεις από κάθε άποψη και να τις καταστήσουν αναπόσπαστο μέρος της δημοκρατικής κοινωνίας: «...να οικοδομήσουμε αλληλεγγύη με το φεμινιστικό κίνημα. Η ενδυνάμωση και η οργάνωση της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες για την επίτευξη του εκδημοκρατισμού. Με τον ίδιο τρόπο που κάποτε οι άνθρωποι στήριζαν την οργάνωση τους στην έντονη ταξική ή εθνική

συνείδηση, πρέπει τώρα να ξεκινήσουμε να παλεύουμε για τη δημιουργία δημοκρατικής και περιβαλλοντικής συνείδησης. (...) Καθώς η οικολογία και ο φεμινισμός συνεχίζουν να αναπτύσσονται, όλες οι ανόμοιες ισορροπίες μέσα στο πατριαρχικό κρατικό σύστημα θα διαταραχθούν περαιτέρω. Ένας πραγματικά ενιαίος αγώνας για τη δημοκρατία και το σοσιαλισμό θα είναι εφικτός μόνο όταν η ελευθερία των γυναικών και η απελευθέρωση του περιβάλλοντος είναι στοχοθετημένες. Μόνο ο αγώνας για αυτού του είδους το νέο και ολοκληρωμένο κοινωνικό σύστημα μπορεί να αποτελέσει μια από τις πιο ουσιαστικές μορφές εξόδου από το σημερινό χάος».

Με δεδομένη την κλιματική καταστροφή που συνεχώς εξελίσσεται και της αναγκαίας συζήτησης σχετικά με την κατάλληλη στρατηγική για τα οικολογικά κινήματα παγκοσμίως, οι ιδέες του Öcalan που συνοψίζονται σε αυτή τη προσούρα αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Ενώ ο αδηφάγος καπιταλισμός επιτίθεται στο περιβάλλον σε πολλά μέρη του κόσμου - όπως η στοχευμένη οικοκτονία στο Κουρδιστάν ή ο νεο-αποικιοκρατισμός στη Λατινική Αμερική - οι προτάσεις του Öcalan και η ορατή προσπάθεια εφαρμογής τους στο Κουρδιστάν μπορεί να είναι η σωστή συνταγή για έναν κόσμο που μαστίζεται από την περιβαλλοντική καταστροφή. Καλεί όλο το κόσμο να οικοδομήσει μια οικολογική κοινωνία και να υπερασπιστεί την ανθρωπότητα.

1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σχέση μεταξύ κοινωνίας και φύσης είναι ένας τομέας στον οποίο οι κοινωνικές επιστήμες εστιάζουν όλο και περισσότερο. Αν και είναι προφανές ότι το περιβάλλον επηρεάζει την κοινωνία, το γεγονός αυτό μόλις πρόσφατα έχει γίνει ένα θέμα επιστημονικής έρευνας και της φιλοσοφίας. Το ενδιαφέρον αυτό προκλήθηκε από την αναγνώριση του καταστροφικού βαθμού στον οποίο το κοινωνικό σύστημα επηρεάζει το περιβάλλον. Όταν αναζητούμε την πηγή αυτού του προβλήματος, συναντάμε το κυρίαρχο κοινωνικό σύστημα, το οποίο βρίσκεται σε επικίνδυνη αντίθεση με τη φύση. Καθίσταται επιστημονικά όλο και πιο σαφές ότι η αποξένωση από το φυσικό περιβάλλον είναι ο λόγος συγκρούσεων χιλιάδων ετών μέσα στην κοινωνία- όσο περισσότερες συγκρούσεις και πόλεμοι μέσα στην κοινωνία έχουν προκύψει, τόσο περισσότερο έχει αυξηθεί η αντίθεση της κοινωνίας με τη φύση. Το σημερινό σύνθημα είναι η υποταγή και η υποδούλωση της φύσης και η αδίστακτη ιδιοποίηση και εκμετάλλευση των πόρων της.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι η αποξένωση μεταξύ των ανθρώπων που αναπτύσσεται μέσα στην κοινωνία λόγω της κυριαρχίας φέρνει μαζί της την αποξένωση από τη φύση, καθώς τα δύο αλληλοσυνδέονται. Η ίδια η κοινωνία είναι, στην ουσία, ένα οικολογικό φαινόμενο. Με τον όρο οικολογία εννοούμε τη φυσική και βιολογική κατάσταση στην οποία βασίζεται ο σχηματισμός της κοινωνίας. Η σχέση μεταξύ του φυσικού και του βιολογικού σχηματισμού του πλανήτη γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρη κάθε μέρα που περνάει. Αυτός είναι ένας από τους τομείς στους οποίους η επιστήμη έχει επιτύχει πιο πολύ.

Οι άνθρωποι μπορούν πάντα να επανακαθορίζουν την εσωτερική οργάνωση της κοινωνίας, επειδή η κοινωνική πραγματικότητα είναι ανθρώπινο δημιούργημα, αλλά δεν ισχύει το ίδιο όμως για το περιβάλλον. Αν καταφέρουν και σπάσουν σημαντικοί περιβαλλοντικοί δεσμοί ως αποτέλεσμα των ενεργειών ορισμένων ομάδων που οργανώνονται γύρω από το κέρδος και του μονοπώλιου του κεφαλαίου που λειτουργεί πάνω από την κοινωνία από την οποία και προέκυψαν, μπορούν να δημιουργηθούν αλυσιδωτές αντιδράσεις και να εκθέσουν το περιβάλλον και την κοινωνία σε μαζική καταστροφή.

Ας μην ξεχνάμε ότι οι περιβαλλοντικοί δεσμοί είναι αποτέλεσμα εκατομμυρίων ετών εξέλιξης. Η γενική καταστροφή των τελευταίων πέντε χιλιάδων χρόνων, ειδικά των τελευταίων διακοσίων, έχει σπάσει χιλιάδες από αυτούς τους εξελικτικούς δεσμούς σε χρόνο ρεκόρ. Είμαστε μάρτυρες της αρχής μιας αλυσιδωτής αντίδρασης που μας απειλεί με οριστική κατάρρευση. Κανένα άτομο δεν έχει ιδέα πώς να το σταματήσει. Η ατμοσφαιρική ρύπανση που δημιουργείται από το διοξείδιο του άνθρακα και άλλα αέρια θα χρειαστούν εκατοντάδες, ακόμη και χιλιάδες χρόνια για να καθαριστούν. Πιθανώς να μην έχουμε ακόμη πλήρη επίγνωση της καταστροφής που έχει προκαλέσει στον φυτικό και ζωικό κόσμο. Είναι ωστόσο σαφές ότι, όπως και η ατμόσφαιρα, και οι δύο αυτοί κόσμοι εκπέμπουν σταθερά σήματα SOS για βοήθεια. Η ρύπανση των θαλασσών και των ποταμών, καθώς και η ερημοποίηση, μας φέρνουν στα όρια της καταστροφής.

Παρ' όλα αυτά, όλα δείχνουν ότι το τέλος του κόσμου δεν θα έρθει ως αποτέλεσμα κάποιας γενικής διατάραξης της φυσικής ισορροπίας, αλλά από τα χέρια κάποιων ομάδων οργανωμένων σε δίκτυα. Φυσικά, η φύση θα αντιδράσει σε όλο αυτό αναγκαστικά, επειδή είναι ζωντανή και έχει τη δική της νοημοσύνη και ένα όριο σε ό,τι μπορεί να αντέξει. Θα αντισταθεί όταν ο χρόνος και ο τόπος είναι κατάλληλοι, και όταν φτάσουμε σε αυτόν τον χρόνο και τόπο, δεν θα μας δείξει κανένα έλεος. Όλα τα άτομα θα είμαστε υπεύθυνα για την επικείμενη προδοσία των δεξιοτήτων και των αξιών που μας απονεμήθηκαν. Κάπως έτσι δεν θα μοιάζει το τέλος του κόσμου; Χωρίς να θέλουμε να προσθέσουμε περισσότερο στα ήδη υπάρχοντα σενάρια καταστροφής- αλλά, ανάλογα με τις ικανότητές μας, το κάθε άτομο από εμάς πρέπει να δράσει και να επικοινωνήσει ό,τι είναι απαραίτητο, ως υπεύθυνο μέλος της κοινωνίας.

Αυτή είναι η ευθύνη που φέρουμε, το ηθικό και πολιτικό μας καθήκον, ο ουσιαστικός λόγος ύπαρξής μας.

2

ΠΕΡΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Η επιστήμη στην καπιταλιστική νεωτερικότητα, με τη θετικιστική δομή της, ήταν αρκετά σίγουρη για τον εαυτό της. Υπέθετε ότι οι μεγάλες ανακαλύψεις ήταν το παν. Θεωρούσε ότι η απόλυτη αλήθεια βρισκόταν στην επιφανειακή γνώση των δεδομένων. Ήταν σίγουρη ότι είχαμε εισέλθει στην εποχή της άπειρης ανάπτυξης. Πώς θα έπρεπε να ερμηνεύσουμε την ανικανότητά της να δει την περιβαλλοντική καταστροφή κάτω από τη μύτη της; Πώς πρέπει να ερμηνεύσουμε το γεγονός ότι δεν μπόρεσε να αναγνωρίσει και να διορθώσει τις κοινωνικές καταστροφές των τελευταίων τετρακοσίων ετών, οι οποίες ξεπερνούν στο σύνολό τους όλες τις προηγούμενες ιστορικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένου, ειδικά, του πολέμου; Ας βάλουμε στην άκρη την πρόληψη του πολέμου, ο οποίος δημιουργείται όταν η εξουσία έχει διεισδύσει σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας. Πώς εξηγούμε το γεγονός ότι η επιστήμη δεν μπόρεσε να αξιολογήσει σωστά και να τον αναγνωρίσει ως τέτοιο; Είναι σαφές ότι η επιστήμη, ιδίως κατά την εποχή που τα κυρίαρχα μονοπώλια βρίσκονταν στο απόγειο της ηγεμονίας τους, δεν απάντησε, όπως αναμενόταν, σε αυτά τα ερωτήματα, επειδή βρέθηκε κάτω από έντονη ιδεολογική πολιορκία και προσαρμόστηκε δομικά με τον τρόπο που εξυπηρετούσε καλύτερα το σύστημα. Η επιστήμη, της οποίας η δομή, ο σκοπός και ο τρόπος διακηρύσσονται και οργανώνονται για να νομιμοποιήσουν το σύστημα, αποδείχθηκε ακόμη λιγότερο αποτελεσματική από τη θρησκεία. Ωστόσο, είναι επίσης σαφές ότι αν η επιστήμη δεν είναι ιδεολογική δεν μπορεί να υπάρξει. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε τη γνώση και την επιστήμη που αποτελούν την ιδεολογία μιας συγκεκριμένης κοινωνίας και τάξης και ως εκ τούτου να καθορίσουμε τις θέσεις μας αναλόγως. Αν η οικολογία, ως μία από τις νεότερες επιστήμες, τοποθετηθεί σωστά μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μπορεί να προσφέρει την ιδανική ικανότητα για την επίλυση όχι μόνο των περιβαλλοντικών προβλημάτων αλλά και των προβλημάτων κοινωνικής φύσης.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Η πρώτη μέθοδος απόκτησης και ερμηνείας της γνώσης, που συναντάται στα βάθη της ιστορίας, είναι η μυθολογική προσέγγιση. Η φύση θεωρείται ζωντανή, πλούσια σε πνεύματα.

Υπό το πρίσμα των πρόσφατων επιστημονικών γνώσεων, η μυθολογική προσέγγιση μπορεί να φαίνεται λιγότερο αφελής από ό,τι κάποτε πιστεύαμε. Κατά τη γνώμη μου, οι άψυχες και στατικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις έχουν πολύ λιγότερο νόημα από τη μυθολογία. Η μυθολογική προσέγγιση είναι περιβαλλοντικά προσανατολισμένη, απαλλαγμένη από τις έννοιες της μοιρολατρίας και του ντετερμινισμού και ευνοεί τη ζωή σε συνθήκες ελευθερίας. Η θεμελιώδης προσέγγισή της στη ζωή είναι μια προσέγγιση σε αρμονία με τη φύση. Η ζωή σε αρμονία με το περιβάλλον -τις δυνάμεις της φύσης- ήταν, επομένως, η βασική αρχή που είχε η μυθολογική προσέγγιση στο νου κατά την ανάπτυξη ενός συστήματος πεποιθήσεων και ηθικής. Αυτή η αρχή της ζωής ήταν τόσο βαθιά ριζωμένη στο μυαλό όλων των ανθρώπων, που κατείχε κεντρική θέση στις θρησκευτικές και ηθικές παραδόσεις τους.

Η θρησκευτική θεώρηση, καταλαμβάνει τη δεύτερη μεγαλύτερη περίοδο στην ιστορία της ανθρωπότητας (1). Η δογματική θρησκευτική αντίληψη υποστηρίζει ότι ο σκοπός της ζωής και ο δρόμος προς την αλήθεια μπορούν να βρεθούν μόνο αν κάποιος ενεργεί σύμφωνα με το Λόγο του Θεού, υπερβαίνοντας τη φύση και την κοινωνία. Μια από τις πιο δυσμενείς πτυχές της δογματικής μεθόδου είναι ότι, αντί για μια ζωντανή, εξελισσόμενη αντίληψη της φύσης, επέφερε την αντίληψη μιας παθητικότητας, μιας φύσης ανίκανης να δράσει παρά μόνο υπό την εξωτερική παρέμβαση του Παντοδύναμου. Αυτή η αντίληψη, με τη σειρά της, οδήγησε στη φυσική αποδοχή μιας παρόμοιας νοοτροπίας στον κοινωνικό χώρο. Η δογματική θρησκευτική μέθοδος έφτασε στο απόγειό της κατά τον Μεσαίωνα, ιδίως όσον αφορά στην υπερβατική υποκειμενικότητά της. Από την άλλη πλευρά, η θετική πτυχή της θρησκευτικής μεθόδου είναι η βελτίωση των ηθών της κοινωνίας. Χωρίς την ηθική, ούτε η κοινωνικοποίηση ούτε η διακυβέρνηση είναι δυνατή. Αναμφίβολα, η ηθική είναι μια μεταφυσική αντίληψη, αλλά αυτό δεν την ακυρώνει ούτε μειώνει τη σημασία της. Η ανθρωπότητα χωρίς ηθική είτε θα προκαλέσει το τέλος του ίδιου του είδους της είτε το τέλος ενός κατοικήσιμου περιβάλλοντος. Στην πραγματικότητα, είναι η σημαντική παρακμή της ηθικής στη μετα-θρησκευτική εποχή που έχει φέρει το περιβάλλον στο χείλος της καταστροφής. Η φιλοσοφία, μέσα στην εποχή της, άνοιξε το δρόμο για την άνθιση της γνώσης και της κατανόησης.

Αυτή είναι η εποχή κατά την οποία σπάρθηκαν οι σπόροι όλων των διαφορετικών φιλοσοφικών κλάδων: του ιδεαλισμού, του υλισμού και της διαλεκτικής. Πριν από τον Σωκράτη, η φυσική φιλοσοφία είχε προτεραιότητα· αργότερα, η κοινωνική φιλοσοφία απέκτησε μεγαλύτερη επιρροή. Η ανάπτυξη του κοινωνικού ζητήματος ως αποτέλεσμα της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης έπαιξε ρόλο σε αυτή την εξέλιξη. (Με τον όρο “κοινωνικό ζήτημα” εννοείται η εγκαθίδρυση της αλυσίδας γεγονότων πόλη-εμπόριο-κράτος-διοίκηση). Επιπλέον, η πόλη ως υλικός πολιτισμός λίγο πολύ επέβαλε αυτή τη φιλοσοφική σκέψη. Η πόλη από μόνη της γίνεται αντιληπτή με το διαχωρισμό της οργανικής κοινωνίας, έτσι, μια νοοτροπία απομακρυσμένη από τη φύση θα διαμορφωθεί εύκολα εκεί. Ο πολιτισμός της πόλης εγκαθιδρύεται στη βάση της προδοσίας του περιβάλλοντος και αποτελεί τη ρίζα κάθε αφηρημένης, χυδαίας μεταφυσικής και υλιστικής σκέψης. Επομένως, αν και η φιλοσοφία αποτελεί από τη μια πλευρά μια τομή στη σκέψη, από την άλλη δημιουργεί αποξένωση από το περιβάλλον. Οι σοφοί που διέδωσαν τη φιλοσοφία και τη γνώση ήταν οι διανοούμενοι της εποχής τους - όπως ακριβώς και οι Ευρωπαίοι διανοούμενοι του 18ου αιώνα. Η Αναγέννηση ανέπτυξε την επανάστασή της με βάση τη ζωτικότητα, τη δημιουργικότητα και την ιερότητα της φύσης. Βασίστηκε στην υπόθεση ότι όλα όσα υπάρχουν μπορούν να βρεθούν στη φύση. Στις τέχνες, η ομορφιά της φύσης απεικονιζόταν πολύ καλύτερα από ό,τι συνέβαινε προηγουμένως, και η επιστημονική της προσέγγιση διεύρυνε τα όρια της φύσης. Με βάση τον άνθρωπο, το καθήκον της επιστήμης και των τεχνών ήταν να αναγνωρίσουν και να αναδείξουν την πλήρη πραγματικότητα αυτού του ανθρώπου. Η σύγχρονη εποχή είναι το αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής στη νοοτροπία.

Σε αντίθεση με την κοινή άποψη, η καπιταλιστική κοινωνία δεν ήταν το φυσικό αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας, αλλά στην πραγματικότητα λειτούργησε ως διαστρέβλωσή της και έπαιξε οπισθοδρομικό ρόλο. Η Δυτική Ευρώπη αναδύθηκε με την Αναγέννηση, όταν πλέον ο δρόμος για μια νέα εποχή έγινε δυνατός μέσω της Μεταρρύθμισης και του Διαφωτισμού. Η υποκειμενικότητα του ανθρώπου και η αντικειμενικότητα του κόσμου έγιναν οι δύο θεμελιώδεις παράγοντες της ζωής.

Ως εκ τούτου, η δογματική μέθοδος που βασιζόταν στο λόγο του Θεού - μαζί με την ηθική - έχασε την υπεροχή της. Η βασικότερη παρόρμηση τώρα θα γινόταν η καπιταλιστική εκμετάλλευση, η οποία θα ήταν απαραίτητη για την επίτευξη κερδών. Η τρομερή καταπίεση που θα αντιμετώπιζε τόσο η ανθρωπότητα όσο και η φύση σε αυτή τη διαδικασία απαιτούσε μια ριζική αλλαγή στην αντίληψη της κοινωνίας. Η ανάγκη για κέρδη είναι λοιπόν η βασική αιτία για την εξάπλωση αυτής της νέας επιστημονικής μεθόδου.

Αυτή η ιδέα της επιστημονικής μεθόδου έπαιξε σημαντικό ρόλο στο να γίνει ο καπιταλισμός παγκόσμιο σύστημα. Σε αυτή τη νέα προσέγγιση (στην οποία πρωτοστάτησαν οι Ρότζερ και Φράνσις Μπέικον, και ο Ντεκάρτ) γίνεται προσεκτική διάκριση μεταξύ υποκειμένου και αντικειμένου. Ενώ το υποκείμενο είναι ο πιο θεμιτός παράγοντας της αναλυτικής σκέψης, το αντικείμενο είναι το φυσικό στοιχείο που είναι ανοικτό στον στοχασμό. Δεν υπάρχει ούτε μία αξία που η “αναλυτική σκέψη” δεν θα αλλοιώσει στο όνομα της αντικειμενικότητας. Όχι μόνο η ανθρώπινη εργασία, αλλά επίσης η έμψυχη και άψυχη φύση στο σύνολό της πλέον μπορούσε να καταληφθεί και να υποβληθεί σε οποιαδήποτε εξέταση ή έρευνα, προκειμένου να κερδηθεί το δικαίωμα στην εκμετάλλευση και την κυριαρχία της.

Η ιστορία της γνώσης υπέστη μια μετατροπή που σχετιζόταν με την ιστορία του πολιτισμού και δεν μπόρεσε να ξεφύγει από τη γενική κρίση του συστήματος. Αν και προοριζόταν ως εργαλείο για την επίλυση προβλημάτων, η επιστήμη έγινε η βασική πηγή των προβλημάτων. Όταν εξετάζουμε πιο προσεκτικά τους τρόπους προσέγγισης των φυσικών ζητημάτων, διαπιστώνουμε ότι επηρεάζονται βαθιά από τη διάκριση υποκειμένου - αντικειμένου. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι διακρίσεις αυτές δεν είναι ορθές, ή τουλάχιστον θα πρέπει να γίνονται μόνο υπό όρους.

Η ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

Είναι αναγκαίο να αποκτήσουμε μια καλή κατανόηση των διαφορετικών φύσεων, με άλλα λόγια το ζήτημα της πρώτης, δεύτερης και τρίτης φύσης. Το σύνολο όλου αυτού που λέμε φύση, εξαιρουμένης της ανθρώπινης κοινωνίας, διακρίνεται ως πρώτη φύση.

Η ανθρώπινη κοινωνία, ως δεύτερη φύση, αντιπροσωπεύει αναμφίβολα ένα πολύ σημαντικό στάδιο της φυσικής ανάπτυξης και έχει ορισμένες ιδιαιτερότητες. Αντί να αποτελεί ξεχωριστή φύση, ίσως έχει περισσότερο νόημα να τη θεωρήσουμε ως ένα διαφορετικό στάδιο της φύσης. Το σημαντικότερο χαρακτηριστικό που διακρίνει την κοινωνική φύση είναι η έκταση της διανοητικής της ικανότητας, η ευελιξία και η ικανότητά της να αυτοσχηματίζεται. Η πρώτη φύση έχει αναμφίβολα επίσης διανοητική ικανότητα, ευελιξία και την ικανότητα να σχηματίζει τον εαυτό της, αλλά σε σύγκριση με τη λειτουργία της κοινωνικής φύσης, είναι πολύ αργή, άκαμπτη και επίπονη.

Η τρίτη φύση, ως έννοια, αναφέρεται σε μια κατάσταση αποκατεστημένης αρμονίας μεταξύ πρώτης και δεύτερης φύσης σε ένα υψηλότερο επίπεδο. Η επίτευξη της σύνθεσης της κοινωνικής φύσης με την πρώτη φύση σε ένα υψηλότερο επίπεδο απαιτεί ένα επαναστατικό θεωρητικό παράδειγμα αλλά και μια ριζοσπαστική πρακτική επανάσταση. Ειδικότερα, η υπέρβαση του καπιταλιστικού παγκόσμιου συστήματος ή της καπιταλιστικής νεωτερικότητας - του σημερινού σταδίου του κεντρικού συστήματος πολιτισμού - θα ήταν ένα αποφασιστικό επίτευγμα. Για το σκοπό αυτό, έστω και στο ελάχιστο, θα πρέπει να αναπτύξουμε δομές ενός δημοκρατικού πολιτισμού, να προχωρήσουμε προς την ανάπτυξη των οικολογικών και φεμινιστικών χαρακτηριστικών της κοινωνίας, να δημιουργήσουμε μια λειτουργική πρακτική της δημοκρατικής πολιτικής και να οικοδομήσουμε μια δημοκρατική κοινωνία των πολιτών. Η τρίτη φύση δεν είναι μια υπόσχεση ενός νέου παραδείσου ή μιας ουτοπίας· είναι η ανανεωμένη συμμετοχή των ανθρώπων - των οποίων η συνείδηση για τις διαφορετικές φύσεις έχει αυξηθεί - σε μια μεγάλη αρμονία, προστατεύοντας παράλληλα τη διαφορετικότητά τους. Όλο αυτό δεν θα είναι απλώς ένας πόθος, μια πρόθεση, αλλά μάλλον η ίδια η τέχνη της καλής και όμορφης ζωής που θα έχει αποκτήσει ένα σύγχρονο πρακτικό νόημα.

Το να είσαι εξ ολοκλήρου μέρος του φυσικού περιβάλλοντος δεν είναι μόνο οικονομικό ή κοινωνικό θέμα. Το να είσαι εξ ολοκλήρου μέρος του φυσικού περιβάλλοντος δεν είναι μόνο οικονομικό ή κοινωνικό θέμα. Η προσπάθεια κατανόησης της φύσης είναι επίσης ένα απαραίτητο φιλοσοφικό πάθος. Για την ακρίβεια, πρόκειται για

ένα αμοιβαίο πάθος.Ενώ η φύση απέδειξε τη μεγάλη της περιέργεια και τη δημιουργική της δύναμη παίρνοντας τη μορφή του ανθρώπου, με την κατανόηση της φύσης οι άνθρωποι αποκτούν έτσι την επίγνωση του εαυτού τους - είναι πολύ ενδιαφέρον να στοχαστούμε το γεγονός ότι οι Σουμέριοι αντιλαμβάνονταν την ελευθερία (amargi) ως επιστροφή στη μητέρα, δηλαδή στη φύση. Υπάρχει μια σχέση ενός που αγαπά και ενός που αγαπιέται μεταξύ της φύσης και των ανθρώπων - μια πραγματικά μεγάλη ερωτική περιπέτεια.

Η οικολογία δεν μπορεί απλώς να περιοριστεί στην οικονομία. Είναι μια νοοτροπία από μόνη της, η επιστροφή σε μια χαμένη αντίληψη της ζωντανής και ιερής φύσης. Για μια ζωή με την επίγνωση της φύσης που είναι ζωντανή, που μας μιλάει, που έρχεται σε επαφή μαζί μας, που μας καλεί στο να υπάρξουμε, αντί να βλέπουμε μια φύση που είναι άψυχη και έχει χάσει την ιερότητά της. Μια μολυσμένη γη που είναι μαύρη σαν το θάνατο ισοδυναμεί με μια ζωή που έχει σε μεγάλο βαθμό διαβρωθεί. Περιβαλλοντική συνείδηση σημαίνει κάτι περισσότερο από την αντιμετώπιση της ρύπανσης του νερού και του αέρα· σημαίνει ότι πρέπει να γίνουμε ένα με τη φύση, να επιστρέψουμε από τη φύση που χωρίζεται σε οικόπεδα σε μια φύση που είναι ένα το ένα και το αυτό. Αυτό θα σήμαινε να φτάσουμε σε μια δημοκρατική και σοσιαλιστική κοινωνία. Η διασύνδεση είναι, στην πραγματικότητα, πολύ βαθιά.

3

**Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ**

Ο κόσμος της φυσικής κοινωνίας (2), πρώτα των γυναικών και, μαζί με αυτόν, της νεολαίας και των παιδιών, καταστράφηκε και αντικαταστάθηκε από μια ιεραρχία βασισμένη στη δύναμη και το ψέμα (μυθολογία). Αυτή έγινε η κυρίαρχη μορφή της νέας κοινωνίας, αλλά, ταυτόχρονα, υπήρξε μια άλλη, δεύτερη, βαθιά ριζωμένη αντεπανάσταση: η διαδικασία της αποξένωσης του ανθρώπου από τη φύση, μια διαδικασία που έφερε το ξεκίνημα της καταστροφής της.

Μια από τις πιο θεμελιώδεις κοινωνικές αντιφάσεις μέχρι σήμερα είναι το γεγονός ότι η πραγματοποίηση μιας οικολογικής κοινωνίας συνεχώς απομακρύνεται από την επέκταση και την εμβάθυνση της κοινωνίας των κρατών. Όσο περισσότερο αναπτύσσονται οι εσωτερικές αντιφάσεις μιας κοινωνίας, τόσο μεγαλύτερη γίνεται η αντίφασή της με το εξωτερικό της περιβάλλον.

Η κυριαρχία ανθρώπου σε άνθρωπο συνοδεύεται με την κυριαρχία επί της φύσης. Όπως είναι λογικό, ένα σύστημα που δεν έχει κανένα έλεος για τον άνθρωπο δεν θα διστάσει να κάνει οποιουδήποτε είδους ζημιά στη φύση. Σε κάθε περίπτωση, η κυριαρχία και η ιδέα της κατάκτησης έχουν σταθερή θέση στην ηθική της άρχουσας τάξης. Η κυριαρχία επί της φύσης θεωρείται σωστή και έντιμη συμπεριφορά, όπως και το να κυβερνάς τους ανθρώπους. Η ανιμιστική προσέγγιση της φυσικής κοινωνίας για τη φύση και η ιερότητα που της αποδίδεται αγνοούνται. Η φύση κατακτάται σαν να ήταν κάποια εχθρική περιοχή. Όσο αυτές οι αντιλήψεις κυριαρχούν στη νοοτροπία της κρατικιστικής κοινωνίας, ανοίγει ο δρόμος για συνεχείς περιβαλλοντικές καταστροφές, οι οποίες έχουν ήδη λάβει κολοσσιαίες διαστάσεις.

Η αναλυτική νοημοσύνη, η οποία συχνά απομακρύνεται από τη φωνή της συνείδησης και της φύσης, αναπτύσσει όλο και

περισσότερο την αντίθεσή της με το περιβάλλον στον τεχνητό της κόσμο. Η εξόντωση των ζώων και των φυτών με κάθε είδους ανεξέλεγκτους τρόπους και η ρύπανση της γης, του νερού και του αέρα κανονικοποιούνται, σαν να πρόκειται για το βασικότερο δικαίωμα της ανθρώπινης κοινωνίας. Το φυσικό περιβάλλον αντιμετωπίζεται ως ένας νεκρός, ανέλπιστος και παροδικός βιότοπος. Η φύση, που κάποτε ήταν μια απέραντη πηγή ελπίδας, τώρα θεωρείται απλώς μια αποξηραμένη, ακατανόητη και ακατέργαστη συσσώρευση ύλης. Παρόλο που αυτή η αντίληψη για τη φύση απορρίφθηκε από την Αναγέννηση, με το καπιταλιστικό σύστημα η εκμετάλλευση και η κακοποίηση της κοινωνίας συμπληρώνεται από την εκμετάλλευση και την κακοποίηση της φύσης. Ο καπιταλισμός θέλει να ολοκληρώσει την κατάκτηση ολόκληρης της ανθρωπότητας με την κατάκτηση της φύσης. Θεωρεί την εκμετάλλευση της φύσης κατά το δοκούν τόσο ως δικαίωμα όσο και ως επίτευγμα.

Η κοινωνική φύση δεν προκάλεσε παρόμοιες καταστροφές κατά τη διάρκεια των περίπου τριών εκατομμυρίων ετών ύπαρξής της. Η κοινωνία και το περιβάλλον έτρεφαν το ένα το άλλο. Οι οικολογικές κρίσεις που ξέσπασαν κατά τη διάρκεια της σύντομης ιστορίας του πολιτισμού ήταν αποτέλεσμα της καταστροφικής, κερδοσκοπικής του ουσίας. Τόσο το καπιταλιστικό κέρδος, όσο και όλη η ακραία συσσώρευση της αξίας έχουν συνοδευτεί με την καταστροφή και των δύο φύσεων σε όλες τις φάσεις του πολιτισμού. Οι δομές της καπιταλιστικής νεωτερικότητας που βασίζονταν στο απεριόριστο μονοπωλιακό κέρδος πήραν τέτοιες διαστάσεις που η ισορροπία μεταξύ κοινωνίας και περιβάλλοντος δεν μπόρεσε να αντέξει.

Οι μέθοδοι που αναπτύχθηκαν για την εκμετάλλευση των ανθρώπων συνδυάστηκαν με την εκμετάλλευση της φύσης. Η κυριαρχία των ανθρώπων πήγε χέρι-χέρι με την κυριαρχία του περιβάλλοντος, εξαπολύοντας έτσι την πιο έντονη επίθεση όλων των εποχών εναντίον της φύσης. Ο καπιταλισμός θεώρησε την εκμετάλλευση της φύσης ως κάποιο επαναστατικό του ρόλο, χωρίς να εξετάσει ούτε για λίγο την ιερότητα, τη ζωτικότητα ή την ισορροπία της. Ο καπιταλισμός απέρριψε εντελώς την αντίληψη της ιερότητας της φύσης, η οποία υπήρχε σε όλες τις προηγούμενες νοοτροπίες, έστω και με διαστρεβλωμένη μορφή. Το σύστημα αυτό υπεραμύνθηκε του

δικαιώματος να κάνει ό,τι θέλει με τη φύση, χωρίς φόβο ή προβληματισμούς.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, η κοινωνική κρίση να συγχωνευτεί με την περιβαλλοντική κρίση. Όπως το σύστημα έφερε την κοινωνική κρίση στο χείλος του γκρεμού, έτσι και τώρα οι περιβαλλοντικές καταστροφές φωνάζουν SOS προειδοποιώντας για κινδύνους για την ίδια τη ζωή. Οι πόλεις που πολλαπλασιάζονται σαν καρκίνος, ο μολυσμένος αέρας, η τρύπα του όζοντος, η ραγδαία επιτάχυνση της εξαφάνισης των φυτικών και ζωικών ειδών, η καταστροφή των δασών, η ρύπανση και μόλυνση των υδάτων, οι αυξανόμενοι σωροί σκουπιδιών και η αφύσικη αύξηση του πληθυσμού έχουν οδηγήσει το περιβάλλον σε χάος και εξέγερση. Δεν έχει γίνει κανένας υπολογισμός σχετικά με το πόσες πόλεις, άνθρωποι, εργοστάσια και οχήματα ή πόσα συνθετικά υλικά και μολυσμένο αέρα και νερό μπορεί να αντέξει ο πλανήτης μας· αντιθέτως, υπάρχει μια απερίσκεπτη επιδίωξη του μέγιστου κέρδους. Ο στρατηγικός ρόλος της εκβιομηχάνισης, με κύριους παράγοντες τα ορυκτά καύσιμα και την υιοθέτηση της αντίληψης του μοντερνισμού, ήταν συνεπώς καθοριστικός. Η περιβαλλοντική καταστροφή μετατρέπεται σε κοινωνική καταστροφή και οι κοινωνική καταστροφή στη συνέχεια επιδεινώνει την περιβαλλοντική καταστροφή σε μια επαναλαμβανόμενη αλυσιδωτή αντίδραση.

Ένα από τα κύρια προβλήματα που προκαλούνται από το σύστημα πολιτισμού είναι η διάλυση της κρίσιμης ισορροπίας μεταξύ της κοινωνίας και του περιβάλλοντος. Η συνεχής καταστροφή και η πυρπόληση χωριών και πόλεων, η δολοφονία εκατομμυρίων ανθρώπων και η υποταγή της μεγάλης πλειοψηφίας της κοινωνίας κάτω από ένα σύστημα εκμετάλλευσης δεν μπορεί να είναι μια φυσική αναγκαιότητα του συστήματος της κοινωνικής φύσης και μπορεί να θεωρηθεί μόνο ως ανωμαλία. Η ιστορία πέντε χιλιάδων ετών πολιτισμού μας διηγείται επίσης την ιστορία της ανάπτυξης και της μεγέθυνσης αυτής της ανωμαλίας.

Η πρώτη περίοδος της οικοδόμησης των πολιτισμένων κοινωνιών (3) μας φανερώνει σε όλες σχεδόν τις κοινωνίες έναν υλικό πολιτισμό. Έτσι, η σημερινή κοινωνία, η οποία έχει

εγκατασταθεί στις πόλεις και έχει οργανωθεί σε τάξεις και κράτη, παρουσιάζει τη μεγάλη συσσωρεύσή της ως μέρος της υλιστικής της κουλτούρας.

Στην πραγματικότητα, η μεγαλοπρέπειά της σηματοδοτεί μια στρεβλή νοοτροπία, ένα επιβλαβές μεταφυσικό πλαίσιο, αποξένωση από τη φύση, υποταγή της φύσης και την προσποίηση ότι διαθέτει μια δημιουργικότητα που μπορεί να διαχωριστεί πλήρως από τη φύση. Αυτό συνεπάγεται τη διαστρέβλωση του ιδεολογικού πολιτισμού (4) και τον υποβιβασμό του σε θέση δευτερεύουσας σημασίας.

Η ύπαρξη της πολιτισμένης κοινωνίας σημαίνει αναγκαστικά ρήξη με το περιβάλλον. Είναι αδιάφορο το πώς ορίζουμε το περιβάλλον και την οικολογία (αν την περιγράφουμε με ευρείς όρους ως “την ενότητα της φύσης και της κοινωνίας” ή, με τους πιο επιστημονικούς όρους, ως “την ένωση της φύσης και της κοινωνίας”), αλλά ένα υγιές περιβάλλον και μια υγιής οικολογία χρειάζονται μια κοινωνία που υπερβαίνει τα θεμελιώδη στοιχεία που συνιστούν τον πολιτισμό: την τάξη, την πόλη και το κράτος.

Δεν ζητώ κάποια χυδαία εξάλειψη. Η νέα κοινωνία μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν η υλική και η ιδεολογική κουλτούρα είναι ισορροπημένες και συνεχείς. Η σύνθεση της εσωτερικά ισορροπημένης και αρμονικής υλικής και ιδεολογικής κουλτούρας της κοινωνίας με εκείνη της φύσης θα οδηγήσει στην ελεύθερη φύση (ή, όπως το θέτει ο Murray Bookchin στο «Η οικολογία της ελευθερίας», στην “τρίτη φύση”). Αυτό θα χρησιμεύσει επίσης ως μέσο για να ξεπεραστεί η αντίφαση της ανισορροπίας της πολιτισμένης κοινωνίας μεταξύ φύσης και κοινωνίας.

3.1 Η καταστροφική διάσταση του εκβιομηχανισμού

Ο εκβιομηχανισμός, ως μονοπωλιακή ιδεολογία και εργαλείο, είναι ένα από τα θεμελιώδη προβλήματα της κοινωνίας. Πρέπει να αμφισβητηθεί βαθιά και ο κίνδυνος που προκαλεί είναι αρκετός λόγος γι' αυτό. Αν αυτό το τέρας συνεχίσει να μεγαλώνει και να ξεφεύγει από τον έλεγχο, θα καταστήσει την όποια εξέταση για πιθανές ασφαλιστικές δικλίδες άχρηστες. Αν θέλουμε να αποτρέψουμε την κοινωνία από το να πάψει να είναι ο εαυτός της

και να γίνει μια ψηφιακή κοινωνία, τώρα είναι η ώρα να πάρουμε αυτό το τέρας από τα χέρια των μονοπωλίων, πρώτα για να το κάνουμε ακίνδυνο και μετά για να το κάνουμε φίλο της κοινωνίας. Καθώς αγωνιζόμαστε κατά του βιομηχανο-κρατισμού, είναι ανάγκη να κάνουμε διάκριση μεταξύ της ιδεολογικής προσέγγισης των μονοπωλίων στη βιομηχανική τεχνολογία και του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται σήμερα και μιας μορφής βιομηχανικής τεχνολογίας που βρίσκεται σε αρμονία με τα γενικά συμφέροντα της κοινωνίας. Αυτή είναι η πιο σημαντική πτυχή κάθε επιστημονικής εργασίας που γίνεται και κάθε ιδεολογικού αγώνα.

Αντίθετα με τις δημοφιλέστερες απόψεις, ο εκβιομηχανισμός έχει ιδεολογικό, μιλιταριστικό και ταξικό χαρακτήρα, με την επιστήμη και την τεχνολογία να αποτελούν την υλική μορφή της ιδεολογίας του. Στην πραγματικότητα, αντιπροσωπεύει τις πιο επικίνδυνες διαστάσεις υπάρχουσας επιστήμης και τεχνολογίας. Το βιομηχανικό αυτό τέρας δεν εμφανίστηκε εξ ολοκλήρου από μόνο του. Ας μην ξεχνάμε ότι όταν η αγγλική αστική τάξη ξεκίνησε το ιστορικό ιμπεριαλιστικό της σχέδιο στη Βρετανία, στην ηπειρωτική Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, ήταν αυτή που οργανώθηκε πιο γρήγορα για να κάνει την πιο ολοκληρωμένη δυνατή χρήση του βιομηχανοποίησης. Αργότερα η βιομηχανοποίηση έγινε ένα κοινό όπλο της αστικής τάξης σε κάθε χώρα. Αυτό είναι αδιαμφισβήτητο, δεδομένου ότι η αστική κυριαρχία σε όλο τον κόσμο υλοποιήθηκε σε τέτοιο σημείο που η βιομηχανική ανάπτυξη - μέρος της τριάδας της οικονομίας, του εμπορίου και της βιομηχανίας - σημάδεψε τον δέκατο ένατο και τον εικοστό αιώνα. Επίσης, κηρύσσοντας τη πρόταση μιας μη καπιταλιστικής κοινωνίας ως "αντιδραστική" και συνάπτοντας στρατηγική συμμαχία με τη βιομηχανική αστική τάξη, το πραγματικό σοσιαλιστικό κίνημα έπεσε ασυνείδητα αλλά και πλήρως θύμα αντίφασης με τους ίδιους του τους στόχους, οδηγώντας σε τραγική έκβαση, την μεγαλύτερη που βίωσε οποιοδήποτε άλλο κίνημα που προδόθηκε.

Είναι σαφές ότι το πρόβλημα του εκβιομηχανισμού είναι τόσο μέρος του οικολογικού προβλήματος όσο και η βασική του αιτία. Αν και η οικολογία ως έννοια περιλαμβάνει την περιβαλλοντική επιστήμη, είναι ουσιαστικά μια επιστημονική ανάλυση της στενής σχέσης

μεταξύ της κοινωνικής ανάπτυξης με το περιβάλλον της. Διότι, όπως και ο εκβιομηχανισμός, τα οικολογικά προβλήματα δεν δημιουργήθηκαν από την κοινωνία, αλλά αποτελούν το τελευταίο επίτευγμα των μονοπωλίων του πολιτισμού - ένα πολυδιάστατο πρόβλημα που εμπεριέχει την ιστορία και είναι πλέον το νούμερο ένα στην ατζέντα, στον κόσμο, στη κοινωνία. Ίσως κανένα άλλο πρόβλημα, δεν υπήρξε τόσο σοβαρό ή σημαντικό για να αποκαλυφθεί το πραγματικό πρόσωπο του συστήματος συσσώρευσης κέρδους ή του κεφαλαίου για να τοποθετηθεί στην ημερήσια διάταξη της ανθρωπότητας όπως έκανε το οικολογικό.

Αυτό μπορεί να γίνει καλύτερα κατανοητό αν εξετάσουμε την κατάρρευση μιας κοινωνίας που δεν έχει καμία αξία, που δεν έχει ακόμη εμπορευματοποιηθεί. Η συνειδησιακή αποδοχή της εμπορευματοποίησης της κοινωνίας σημαίνει την εγκατάλειψη της ανθρώπινης υπόστασης. Και αυτό είναι κάτι χειρότερο και από βαρβαρότητα. Κάτω από την ζημιά που προκαλείται στη κοινωνία βρίσκεται το επιτόκιο, του οποίου η βάση είναι το εμπόριο και του οποίου, με τη σειρά του, το εμπόρευμα είναι η βάση. Υπάρχει μια ισχυρή αιτιώδης σύνδεση μεταξύ της εμπορευματοποίησης και της οικολογικής καταστροφής. Όταν η οικονομία σταμάτησε να είναι μέρος του κοινωνικού ιστού, σηματοδοτήθηκε η αρχή μιας θεμελιώδους ρήξης με τη φύση.

Το αποτέλεσμα της Βιομηχανικής Επανάστασης και των συνεπειών της ήταν το φυσικό περιβάλλον, η απαραίτητη πηγή ζωής της κοινωνίας, να βραχυκυκλώσει. Όπως αποδεικνύεται, δεν είναι η φύση που είναι παράλογη αλλά το σύστημα. Αλλά αυτή η συνειδητοποίηση ήρθε πολύ αργά. Το περιβάλλον εκπέμπει ασταμάτητα σήματα SOS. Μας φωνάζει ότι δεν μπορεί να υποφέρει άλλο το σημερινό κοινωνικό σύστημα. Και από αυτή την άποψη, η κρίση του συστήματος φαίνεται να έχει εισέλθει σε ένα στάδιο χάους. Και αν η έννοια και η δομή της οικολογικής κοινωνίας δεν γίνει κατανοητή στη δημόσια συζήτηση για την οικολογία, δεν θα υπάρξει διέξοδος από αυτό το χάος.

Η βιομηχανική επανάσταση, η οποία ήταν εξίσου σημαντική με τη γεωργική επανάσταση, έχει συνεχιστεί με σκαμπανεβάσματα,

βιώνοντας ένα μεγάλο άλμα στα τέλη του δέκατου όγδοου και στις αρχές του δέκατου ένατου αιώνα, με βάση τη συσσώρευση χιλιάδων ετών.

Είναι αδύνατο να μαντέψουμε πού, πότε και πώς θα σταματήσει ή αν θα σταματήσει. Αυτή η επανάσταση έχει ένα χαρακτηριστικό που μοιάζει με τον αναλυτικό λόγο- είναι, στην πραγματικότητα, το προϊόν αυτού του λόγου. Και βρίσκεται υπό την απόλυτη κυριαρχία του κεφαλαίου. Δεν υπάρχει αμφιβολία, ωστόσο, ότι το ίδιο το κεφάλαιο δεν είναι ο δημιουργός των περισσότερων βιομηχανικών εργαλείων. Ωστόσο, το κεφάλαιο επικεντρώθηκε στη μετατροπή τους σε κερδοφόρα εργαλεία και κατέλαβε όσα θεώρησε απαραίτητα. Το πρόβλημα δεν είναι η ίδια η βιομηχανία, αλλά ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται. Η βιομηχανία είναι σαν τα πυρηνικά. Όταν χρησιμοποιείται από τα μονοπώλια, μπορεί να αποτελέσει μια απaráμιλλη απειλή για τη ζωή, προμηνύοντας τόσο οικολογική καταστροφή όσο και πόλεμο. Πράγματι, η χρήση της για την επίτευξη κέρδους γίνεται όλο και πιο εμφανής, επιταχύνοντας την περιβαλλοντική καταστροφή. Υπάρχει ομοφωνία ότι η σημερινή κατάσταση του περιβάλλοντος δεν απειλεί μόνο την κοινωνία αλλά και όλη τη ζωή στη γη.

Πρέπει να τονίσω emphaticά όμως, ότι το να θεωρηθεί η βιομηχανία αποκλειστικά υπεύθυνη γι' αυτό θα αποτελούσε σφάλμα. Από μόνη της, η βιομηχανία είναι ουδέτερη. Μια βιομηχανία σε αρμονία με την κοινωνία μπορεί να παίξει αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη του κόσμου σε μια τρίτη φύση, όχι μόνο για τους ανθρώπους αλλά για όλες τις μορφές ζωής. Αλλά όταν η βιομηχανία ελέγχεται από το κεφάλαιο και έχει ως γνώμονα το κέρδος, μπορεί να κάνει τον κόσμο κόλαση για όλους πέραν μιας χούφτας ανθρώπων που κατέχουν τα μονοπώλια.

Επιπλέον, η επιδίωξη του κέρδους και της συσσώρευσης κεφαλαίου δεν επιτρέπει στη βιομηχανία να ενωθεί με τη γη, τη γεωργία και να συνδεθούν σε μια φιλική και συμβιωτική σχέση. Αντιθέτως, παράγει συνέχεια αντιφάσεις και δημιουργεί εχθρότητα μεταξύ τους. Οι ταξικές, εθνοτικές, εθνικές και ιδεολογικές αντιθέσεις μέσα στην κοινωνία μπορεί να οδηγήσουν

σε συγκρούσεις και πολέμους, αλλά δεν είναι αδύνατο να επιλυθούν.

Κατασκευάζονται από τους ανθρώπους και μπορούν να αποσυναρμολογηθούν από τους ανθρώπους. Από την άλλη, οι άνθρωποι δεν μπορούν να κρατήσουν υπό έλεγχο τη σύγκρουση μεταξύ της βιομηχανίας, του εδάφους και της γεωργίας, επειδή η βιομηχανία είναι το εργαλείο του κεφαλαίου. Το έδαφος και η γεωργία προέκυψαν οικολογικά μέσα σε ένα διάστημα εκατομμυρίων ετών. Αν εκφυλιστούν, δεν θα μπορούν να ανακατασκευαστούν από τους ανθρώπους. Όπως είναι αδύνατη η κατασκευή χώματος, έτσι και τα γεωργικά προϊόντα ή άλλα έμβια όντα, συμπεριλαμβανομένων των φυτών, είναι απίθανο να δημιουργηθούν από τον άνθρωπο σε αυτό το σημείο.

Πράγματι, ο εκβιομηχανισμός πυροβόλησε τη γεωργία στην καρδιά. Η γεωργία, μια αναγκαία πρακτική για την ύπαρξη της ανθρώπινης κοινωνίας, βρίσκεται αντιμέτωπη με την ανεξέλεγκτη καταστροφή στα χέρια της βιομηχανίας. Αυτή η ιερή δραστηριότητα, η οποία έχει θρέψει την ανθρωπότητα τα τελευταία δεκαπέντε χιλιάδες χρόνια, αφέθηκε στην τύχη της, και τώρα ετοιμάζεται να παραδοθεί στα χέρια της βιομηχανικής κυριαρχίας. Η ανθρωπότητα θα βιώσει, και έχει ήδη αρχίσει να βιώνει, τη χειρότερη αντεπανάστασή της στον αγροτικό τομέα. Το έδαφος και η γεωργία δεν είναι απλώς ένας τρόπος παραγωγής ή σχέσης· είναι αναπόσπαστες υπαρξιακές πτυχές της κοινωνίας που δεν μπορούν να αλλοιωθούν. Η ανθρώπινη κοινωνία βασίζεται κυρίως στο έδαφος και τη γεωργία. Η αποδέσμευσή της από αυτόν τον χώρο και την παραγωγή θα αποτελούσε τεράστιο πλήγμα για την ύπαρξή της.

Η χερσαία, εναέρια, θαλάσσια και διαστημική κυκλοφορία έχει ήδη φτάσει σε καταστροφικά επίπεδα. Η βιομηχανία καταναλώνει συνεχώς ορυκτά συνεχώς ορυκτά καύσιμα, δηλητηριάζοντας το περιβάλλον και υπονομεύοντας το κλίμα. Το αντίτιμο για αυτές τις καταστροφές είναι μόλις διακόσια χρόνια συσσώρευσης κερδών. Αξίζει αυτή η συσσώρευση όλη την καταστροφή, η οποία είναι πολύ μεγαλύτερη από το άθροισμα των καταστροφών που έγιναν σε

όλους τους πολέμους της ιστορίας, με την απώλεια ζωών να είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα του συνόλου των ζωών που χάθηκαν προηγουμένως από ανθρώπινη βία, φυσικές καταστροφές και άλλες αιτίες; Επιπλέον, βλέπουμε την καρκινική ανάπτυξη των πόλεων. Η ανάπτυξη αυτή αποτελεί ένα από τα καλύτερα παραδείγματα μιας κοινωνικής εξέλιξης που, από κοινωνιολογική άποψη, δεν έχει καμία σχέση με την πόλη ως τέτοια.

Πρόκειται για μια διαδικασία κατά την οποία οι πόλεις μετατρέπονται ταυτόχρονα σε χωριά και πολλαπλασιάζονται πέρα από το προβλεπόμενο, παύοντας έτσι να είναι πόλεις. Το χάος είναι ακόμη πιο έντονο στις πόλεις, όπου η κοινωνία έχει μετατραπεί πλήρως σε εμπόρευμα. Δεν έχει απομείνει τίποτα που δεν μπορεί να αγοραστεί ή να πωληθεί. Η ιερότητα, η ιστορία, ο πολιτισμός, η φύση, όλα μετατρέπονται σε εμπόρευμα. Αυτή η πραγματικότητα είναι η ίδια η εξέλιξη του κοινωνικού καρκίνου. Η πραγματική καταστροφή είναι το γεγονός ότι η σχέση μεταξύ της κοινωνίας και της φύσης, που είναι ένα οικολογικό φαινόμενο, διχάζεται από ένα βαθύ χάσμα. Αν αυτό το χάσμα δεν κλείσει άμεσα, η σημερινή κοινωνία θα αναγκαστεί να πάρει τον δρόμο που πήραν οι δεινόσαυροι στο παρελθόν.

4

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

Όπως γίνεται ήδη σαφές από αυτή τη σύντομη περιγραφή, η σχέση μεταξύ του χάους που βιώνει το καπιταλιστικό κοινωνικό σύστημα και της περιβαλλοντικής καταστροφής είναι διαλεκτική. Οι θεμελιώδεις αντιφάσεις ως προς τη φύση μπορούν να ξεπεραστούν μόνο με ρήξη με το σύστημα. Το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο από τα περιβαλλοντικά κινήματα, λόγω της φύσης της αντίφασης.

Ο ορθολογισμός ή η ηθική ενός κοινωνικού συστήματος που δεν εντάσσει όλους εμάς ως μέρη της φύσης δεν μπορεί να υπερασπιστεί. Γι' αυτό το λόγο το σύστημα που έφερε περισσότερο τον άνθρωπο σε αντίθεση με το φυσικό περιβάλλον έχει ξεπεραστεί ορθολογικά και ηθικά. Το κυριότερο συμπέρασμα που πρέπει να εξαχθεί είναι ότι το ανθρώπινο είδος δεν μπορεί να ζει αυθαίρετα και όπως θέλει, αλλά μπορεί να διατηρηθεί μόνο αν τηρεί τις απαιτήσεις αυτής της εξελικτικής αλυσίδας. Η επιστήμη μάς δείχνει τώρα ότι η αναπόσπαστη ουσία της εξέλιξης στη φύση βασίζεται στην αμοιβαία εξάρτηση των ειδών σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι υποθέταμε προηγουμένως. Όσο αυτή η αμοιβαία εξάρτηση υπονομεύεται, τόσο θα προκύπτουν καταστροφικές ρήξεις στους εξελικτικούς δεσμούς.

Η βασική προγραμματική θέση στο πεδίο της οικονομίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τη μετάβαση από μια οικονομία που βασίζεται στην εμπορευματοποίηση και τα κέρδη σε μια οικονομία που έχει τις ρίζες της στην αξία χρήσης και το διαμοιρασμό. Αυτή είναι η πολιτική οικονομία του σοσιαλισμού και οι οικονομικές αρχές του προγράμματος πρέπει να βασίζονται σε αυτή την οικονομική πολιτική. Μόλις εφαρμοστεί αυτή η οικονομική πολιτική, η ανεργία, η φτώχεια εν μέσω αφθονίας, η πείνα παράλληλα με την υπερπαραγωγή και η καταστροφή του περιβάλλοντος για το κέρδος θα πάψουν να υπάρχουν.

ΟΙΚΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Η οικονομία βρίσκει το πραγματικό της νόημα στη δημοκρατική νεωτερικότητα. Υποδηλώνει μια ουσιαστική, συστηματική δομή που παράγει τόσο αξία χρήσης (σημαντικότερο χαρακτηριστικό: η ικανοποίηση των βασικών αναγκών) όσο και ανταλλακτική αξία (αναλογία για την ανταλλαγή αγαθών) σαν μια πραγματική οικονομία

της αγοράς. Στη δημοκρατική νεωτερικότητα, η οικονομία παύει να είναι ένας τομέας κερδοσκοπίας.

Αντίθετα, αποσαφηνίζεται πώς και με ποιες μεθόδους μπορούμε να ικανοποιήσουμε αποτελεσματικότερα τις βασικές μας ανάγκες χωρίς να οδηγηθούμε σε ταξικούς διαχωρισμούς ή να καταστρέψουμε το περιβάλλον. Η οικονομία ανακτά το πραγματικό της νόημα ως τομέας κοινωνικής δράσης. Αποκτά νόημα ως θεμελιώδης μορφή δραστηριότητας που αποτελεί τη βάση και τη συνέπεια της ηθικής και πολιτικής κοινωνίας. Η βάση της οικονομικής και βιομηχανικής διάστασης της δημοκρατικής νεωτερικότητας είναι οικολογική.

Η βιομηχανία έχει δύο καθοριστικούς παράγοντες: την οικολογία και την ικανοποίηση των βασικών αναγκών και δεν πρέπει να ενεργεί εκτός αυτών των παραμέτρων. Αυτό θα επιτρέψει την εμφάνιση της οικολογικής βιομηχανίας. Μια βιομηχανία που δεν είναι οικολογική δεν είναι και οικονομική. Μια βιομηχανία που έχει χάσει τη σύνδεσή της με την οικολογία δεν είναι παρά ένα μηχανοποιημένο τέρας που καταναλώνει συνεχώς και καταστρέφει το περιβάλλον της. Ως εκ τούτου, η οικολογική βιομηχανία πρέπει να είναι μια θεμελιώδης αρχή στην οποία θα συμμορφώνονται όλες οι οικονομικές δραστηριότητες. Μόνο τότε μπορεί η οικονομική δραστηριότητα να βρει το πραγματικό της νόημα, καθιστώντας δυνατή την εξάλειψη της ανεργίας, της υπερ-παραγωγής και της υπο-παραγωγής, των περισσότερων και λιγότερων αναπτυγμένων χωρών και περιοχών, της αντίθεσης μεταξύ υπαίθρου και πόλεων, του χάσματος μεταξύ των τάξεων και την δημιουργία κοινωνικών συνθηκών για οικονομικές υφέσεις και πολέμους.

Αντί για μια σχέση όπου η πόλη και το χωριό, η γεωργία, η βιοτεχνία και η βιομηχανία αλληλοτροφοδοτούνταν, έχουμε δημιουργήσει μια σχέση όπου τείνουν να αλληλοεξοντώνονται. Αυτή είναι άλλη μια σοβαρή συνέπεια του νόμου του μέγιστου κέρδους. Ενώ η αγροτική κοινωνία στα χωριά έφτασε στο χείλος της καταστροφής, η πόλη και η βιομηχανία βρέθηκαν σε μια περίοδο καρκινικής ανάπτυξης.

Το σύστημα της δημοκρατικής νεωτερικότητας όχι μόνο δεν θα επέτρεπε στη βιομηχανοποίηση και την αστικοποίηση να καταπιούν το χωριό και τη γεωργία, αλλά θα δημιουργούσε επίσης μια πόλη και

μια βιομηχανία που θα ήταν βιώσιμες. Ο μηχανισμός γι' αυτό μπορεί να βρεθεί στο σύνολο των θεμελιωδών διαστάσεων της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Στις οικονομικές τους δραστηριότητες, όλες οι κοινότητες θα αντιμετώπιζαν τα οικολογικά και βιομηχανικά στοιχεία ολιστικά και σε συνδυασμό με τις ηθικές και πολιτικές διαστάσεις, οι οποίες είναι όλες άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους. Τίποτα δεν θα αφήνεται στα νύχια του ατομικισμού και του μονοπολισμού. Η οικολογική οικονομία και η οικολογική βιομηχανία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε κοινωνική δραστηριότητα. Τα πλάνα που θα σχεδιάζονται σε αυτή τη βάση για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την αναζωογόνηση της γεωργίας, καθώς και για τη μετατροπή του χωριού σε μια περιοχή υγιούς διαβίωσης, θα είχαν τη δυνατότητα να εξαλείψουν όλη την ανεργία και τη φτώχεια.

Η οικολογική βιομηχανία είναι μια από τις πιο θεμελιώδεις διαστάσεις αυτής της επανάστασης. Συνεπώς, η μόνη διέξοδος από αυτή την αντίφαση είναι η οικοδόμηση μιας λειτουργικής οικονομίας οικο-κοινοτήτων. Χιλιάδες οικοκοινότητες θα μπορούσαν, ανάλογα με τις συνθήκες, να οργανωθούν σε μια οικονομική μονάδα. Η γεωργική γη, που δεν θα είναι πλέον ενιαία, αφού θα έχει διασπαστεί σε οικογενειακά χωράφια, θα πρέπει να αναδιοργανωθεί σύμφωνα με την αρχή της οικολογικής βιομηχανίας - ένα πρόβλημα που ζητά εδώ και καιρό λύση. Ο σχηματισμός οικο-κοινοτήτων στη γεωργία είναι μια από τις θεμελιώδεις οικονομικές αρχές της δημοκρατικής νεωτερικότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η γεωργική παραγωγή μέσω αγροκτημάτων, κατάλοιπο της δουλοπαροικίας και της δουλείας, έχει επίσης τερματιστεί. Οι οικο-κοινότητες που θα δημιουργούνται με τις νέες γεωργικές μονάδες σε οικολογική κλίμακα θα αποτελέσουν επίσης τη βάση του εκσυγχρονισμού των χωριών. Τα χωριά, τουλάχιστον τα σύγχρονα χωριά, θα μπορούσαν να αναγεννηθούν ως οικο-κοινότητες με τη μορφή οικονομικών μονάδων σε μια οικολογική κλίμακα. Παρόμοιες οικο-κοινότητες θα μπορούσαν επίσης να δημιουργηθούν στις πόλεις. Στον αστικό σχεδιασμό, μια οικολογικά προσανατολισμένη οικονομία θα είναι μέρος του συνόλου.

Μπορεί όλα αυτά να ακούγονται σαν να μιλάμε για μια σχεδιασμένη οικονομία σοσιαλιστικού τύπου, αλλά το μοντέλο στο οποίο αναφερόμαστε είναι πολύ διαφορετικό και δεν έχει καμία σχέση με τον συγκεντρωτικό σχεδιασμό, την διοικούμενη οικονομία ή τις βάρβαρες, κερδοσκοπικές και μη οικονομικές λεγόμενες οικονομικές επιχειρήσεις. Το μοντέλο αυτό είναι μια δομή εντός της οποίας η τοπική ηθική και πολιτική κοινωνία (5) λαμβάνει τις αποφάσεις της και καθορίζει τις δράσεις της. Υπάρχει πάντα, φυσικά, η ανάγκη για συντονισμό που περιλαμβάνει εθνικές, περιφερειακές, ακόμη και διεθνείς συνθήκες. Η ανάγκη αυτή δεν αφαιρεί, ωστόσο, τη διακριτική ευχέρεια λήψης αποφάσεων και ανάληψης δράσης από την τοπική κοινότητα.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Το πρόβλημα της κοινωνικής οικολογίας ξεκινά από τον πολιτισμό. Κατά κάποιον τρόπο, η φυσική κοινωνία είναι μια οικολογική κοινωνία. Η εξουσία που περιορίζει την κοινωνία στο εσωτερικό της, περιορίζει επίσης κάθε ουσιαστικό δεσμό με τη φύση. Χωρίς αυτό τον περιορισμό, δεν θα είχαν προκύψει ακραία οικολογικά προβλήματα. Η ρίζα του προβλήματος στην πολιτισμένη κοινωνία είναι στην απώλεια του νοήματος, ενός νοήματος που κανονικά είναι εγγενές σε όλες τις φυσικές διαδικασίες. Αυτή η νέα κατάσταση είναι παρόμοια με εκείνη ενός μωρού που έχει απογαλακτιστεί βίαια. Η μαγεία της συναισθηματικής νοημοσύνης σταδιακά σβήνει.

Κάποτε πίστευα ότι η εποχή για τις σχέσεις μεταξύ των χωριών ήταν κάτι που άνηκε στο παρελθόν. Σήμερα, δεν έχω καμία αμφιβολία ότι η ιδανική ζωή για την ανθρωπότητα μπορεί να διατηρηθεί μόνο στα χωριά που βρίσκονται σε αρμονία με την οικολογία και όχι στα οικοδομήματα των πόλεων της νεωτερικότητας. Ο μόνος τρόπος για να γίνουν οι πόλεις κατάλληλες για ανθρώπινη κατοικία είναι να μετατραπούν σε οικολογικά χωριά. Απορρίπτω την προσβολή, από τη σκοπιά της νεωτερικότητας, ότι είμαστε "οπισθοδρομικοί", διότι η προοδευτικότητα και η οπισθοδρόμηση είναι απλώς ιδεολογικά φορτισμένες λέξεις. Δεν πιστεύω μόνο ότι η νεωτερικότητα είναι οπισθοδρομική, αλλά πιστεύω επίσης ότι μια βαθιά ανάλυση της νοοτροπίας της καπιταλιστικής νεωτερικότητας (την οποία θεωρώ εχθρό της ανθρωπότητας) θα μας οδηγήσει πίσω στα θεμέλια της

ανθρωπότητας. Όταν απαλλαγούμε από τα κολασμένα δεσμά της νεωτερικότητας, δηλαδή την κερδοσκοπία, τον βιομηχανοκρατισμό και το έθνος-κράτος, θα μπορέσουμε να ζήσουμε ξανά μια ζωή με νόημα. Η πόλη -που άνοιξε τις πόρτες της για μια ζωή βασισμένη στο κέρδος, στην αιχμαλωσία του ανθρώπου σε ένα σιδερένιο κλουβί και στα βιομηχανικά τέρατα που είναι δολοφόνοι της ζωής - είναι απλώς ένα πιο ανούσιο αντίγραφο της παλιάς "Βαβυλώνας με τις εβδομήντα δύο γλώσσες". Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι η απελευθέρωση της ανθρωπότητας κρύβεται στην κατάρρευση της καρκινογόνου δομής αυτού του είδους της αστικοποίησης. Και πιστεύω ότι κατάφερα να κάνω τη μεγάλη επιστροφή προς την ελευθερία.

Το καθοριστικό χαρακτηριστικό αυτής της φάσης είναι η έναρξη της ρήξης με την κρατικο-κεντρική ζωή γενικά και με τη σύγχρονη καπιταλιστική ζωή ειδικότερα. Δεν πρόκειται, ωστόσο, για κάποια επιστροφή στην "άγρια ζωή". Δεν θα επιστρέψουμε σε μια εποχή δέκα χιλιάδες χρόνια πίσω. Παρ' όλα αυτά, είναι βέβαιο ότι κάποιες από τις θεμελιώδεις αξίες της ανθρωπότητας είναι κρυμμένες σε εκείνα ακριβώς τα χρόνια. Η πραγματική ελευθερία και η χειραφέτηση των ανθρώπων δεν θα είναι δυνατή αν οι αξίες που σημάδεψαν εκείνη την περίοδο, η οποία διακόπηκε απότομα από την τυραννία, δεν ενσωματωθούν στο σημερινό πλαίσιο της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Η ρήξη με τον πολιτισμό και την κρατικο-κεντρική ζωή δεν είναι οπισθοδρόμηση. Αντίθετα, ο τερματισμός της θανάσιμης απομάκρυνσης από τη φύση και η εγκατάλειψη του διογκωμένου εγώ (ego) που βασίζεται στο αίμα και το ψέμα θα μπορούσε να μας προσφέρει την ευκαιρία να ανακτήσουμε την υγεία μας στο πιο θεμελιώδες επίπεδο. Πρόκειται για την απομάκρυνση από μια άρρωστη κοινωνία προς μια υγιή κοινωνία, για την απομάκρυνση από μια παράλογα αστικοποιημένη κοινωνία - η οποία είναι κατά κάποιον τρόπο καρκινογόνος, εντελώς αποξενωμένη από τη φύση και αποτελεί ασφυκτικό βάρος για την οικολογική κοινωνία. Πρόκειται επίσης για την απομάκρυνση από μια πλήρως αυταρχική και ολοκληρωτική κρατικιστική κοινωνία προς μια κοινοτική, δημοκρατική, ελεύθερη και ισότιμη κοινωνία. Ο τερματισμός και η

εξάλειψη των κρίκων μιας αλυσίδας που οδήγησε από την κουλτούρα των κυνηγών και τη σφαγή των ζώων στη σφαγή των ανθρώπων υπό το πρίσμα του πολιτισμού, το τέλος του καπιταλισμού, που οδηγεί στην καταστροφή της φύσης, θα μπορούσε να ανοίξει έστω και λίγο την πόρτα για την ανάπτυξη μιας νέας ανθρωπότητας. Μια ηθική και πολιτική προσωπικότητα που καλλιεργεί τη φιλία με τα ζώα και βρίσκεται σε ειρήνη με τη φύση βασίζεται στην ισορροπία εξουσίας με τις γυναίκες, είναι ειρηνική, ελεύθερη και ισότιμη και προσφέρει μια ζωή γεμάτη αγάπη, βάζοντας τέλος στη δύναμη της επιστήμης και της τεχνολογίας ως παιχνίδι των ηγετών και των πολέμων.

5

**ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**

Η οικολογία αντιπροσωπεύει την αφυπνισμένη συνείδηση και τη νέα ενοποίηση με τη φυσική οργανική κοινωνία. Τα πρακτικά προβλήματα ενός

οικολογικού τρόπου ζωής βρίσκονται ήδη στην ατζέντα. Ένα από τα καθήκοντα που έχουμε μπροστά μας είναι να βοηθήσουμε τις ήδη υπάρχουσες οργανώσεις που εργάζονται για να σταματήσουν τις φυσικές περιβαλλοντικές καταστροφές με κάθε τρόπο να εμβαθύνουν τις αναλύσεις τους και να γίνουν αναπόσπαστο μέρος της δημοκρατικής κοινωνίας, καθώς και να οικοδομήσουμε αλληλεγγύη με το φεμινιστικό και κίνημα. Η ενδυνάμωση και η οργάνωση της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες για την επίτευξη του εκδημοκρατισμού. Με τον ίδιο τρόπο που κάποτε οι άνθρωποι οργάνωνταν με βάση την έντονη ταξική ή εθνική συνείδηση, πρέπει τώρα να ξεκινήσουμε να παλεύουμε με πάθος για τη δημιουργία δημοκρατικής και περιβαλλοντικής συνείδησης.

Με την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής επιστήμης, αναπτύσσεται η συνείδηση, και καθώς αναπτύσσεται η συνείδηση, αναπτύσσεται και το κίνημα. Είναι ο τομέας στον οποίο το κίνημα της κοινωνίας των πολιτών είναι ευρύτερο. Επίσης, προσελκύει τόσο πραγματικούς σοσιαλιστές όσο και αναρχικούς. Είναι το κίνημα στο οποίο η αντίθεση στο σύστημα είναι πραγματικά αισθητή. Επειδή αφορά το σύνολο της κοινότητας, η συμμετοχή έχει αποκτήσει διεθνικό και διαταξικό χαρακτήρα. Και εδώ φαίνεται καθαρά η επίδραση της φιλελεύθερης ιδεολογικής ηγεμονίας στο κίνημα. Όπως συμβαίνει με όλα τα κοινωνικά ζητήματα, ο φιλελευθερισμός αγνοεί τον δομικό πυρήνα του προβλήματος στον οικολογικό τομέα και προσπαθεί να μεταθέσει την ευθύνη στην τεχνολογία, τα ορυκτά καύσιμα και την καταναλωτική κοινωνία. Αλλά όλα αυτά είναι απλώς παρενέργειες που είναι προϊόν του συστήματος (ή της έλλειψης) της νεωτερικότητας.

Ως εκ τούτου, το οικολογικό κίνημα χρειάζεται επειγόντως μια ιδεολογική σαφήνεια. Πρέπει να μετατοπίσει την οργάνωση και τον ακτιβισμό από τις συνοικίες των πόλεων σε ολόκληρη την κοινωνία, ιδίως στις αγροτικές κοινότητες των χωριών στην επαρχία.

Η οικολογία είναι ο θεμελιώδης οδηγός δράσης για τις αγροτικές περιοχές, τα χωριά, όλους τους νομάδες, τους ανέργους και τις γυναίκες. Ένα οικολογικό κίνημα είναι ένα από τα απαραίτητα συστατικά της νέας κοινωνίας που ελπίζουμε να οικοδομήσουμε.

Μπορούμε επίσης να δούμε ότι υπάρχει μια μεγάλη αντίφαση μεταξύ του επιπέδου της επιστήμης και της τεχνολογίας και του βιοτικού επιπέδου της συντριπτικής πλειοψηφίας των ανθρώπων. Η κατάσταση αυτή είναι αποτέλεσμα των συμφερόντων μιας μειοψηφίας που έχει πλήρη εξουσία στην επιστήμη και την τεχνολογία στρέφοντάς τες προς όποια κατεύθυνση θέλουν. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε τι είδους γνώση και επιστήμη αποτελούν την ιδεολογία μιας συγκεκριμένης κοινωνίας και τάξης και ως εκ τούτου να καθορίσουμε τις θέσεις μας αναλόγως. Αν η οικολογία τοποθετηθεί σωστά σε αυτό το πλαίσιο, μπορεί να προσφέρει την ιδανική ικανότητα για την επίλυση όχι μόνο των περιβαλλοντικών προβλημάτων, αλλά και των προβλημάτων κοινωνικής φύσης. Σε ένα δημοκρατικό και κοινωνικό σύστημα με άξονα την ελευθερία, η επιστήμη και η τεχνολογία θα παίζουν έναν οικολογικά θετικό ρόλο. Η οικολογία είναι η ίδια μια επιστήμη. Διερευνά τη σχέση της κοινωνίας με το περιβάλλον. Παρόλο που είναι καινούργια, θα παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο, όλο και περισσότερο συνυφασμένη με όλες τις άλλες επιστήμες, στην υπέρβαση της σύγκρουσης κοινωνίας-φύσης. Η για την ώρα περιορισμένη περιβαλλοντική συνείδηση, θα κάνει επαναστατικά άλματα αν υιοθετήσουμε μια τέτοια κατανόηση της οικολογίας.

Πρέπει να υπάρξει μια ικανοποιητική και βέλτιστη σύνδεση μεταξύ της πολιτικής οργάνωσης, της πρακτικής της με την δημοκρατικά, κοινοτικά και οικολογικά προσανατολισμένη κοινωνία. Σε αυτή την περίοδο του γενικού χάους που ζούμε, υπάρχει μεγάλη ανάγκη να ενσωματωθούν συγκεκριμένα αυτές οι γενικές προσεγγίσεις. Οι ομάδες που ισχυρίζονται ότι αγωνίζονται κατά του εκβιομηχανισμού ως ανθρωπιστές (φιλόανθρωποι) ανεξάρτητα από κοινωνικά και ταξικά ζητήματα δεν μπορεί να αναμένεται να παράγουν κάτι σχετικό. Αυτές οι ομάδες δεν θα μπορέσουν να αποφύγουν να έρθουν σε σύγκρουση με τους στόχους τους και τελικά να επιστρέψουν στο μονοπώλιο της βιομηχανοκρατίας.

Μια οικολογική κοινωνία απαιτεί ηθικό μετασχηματισμό. Η αντι-ηθική του καπιταλισμού μπορεί να ξεπεραστεί μόνο με μια οικολογική προσέγγιση. Η σχέση μεταξύ ηθικής και συνείδησης απαιτεί μια ενσυναισθητική και συμπονετική πνευματικότητα. Αυτή, ωστόσο, έχει νόημα μόνο αν είναι εξοπλισμένη με μια υγιή οικολογική προσέγγιση.

Μια κοινωνική συνείδηση που στερείται οικολογικής συνείδησης αναπόφευκτα θα διαφθαρεί και θα καταρρεύσει, όπως συνέβη και με τον σοσιαλισμό. Η οικολογική συνείδηση είναι μια θεμελιώδης ιδεολογική συνείδηση. Αποτελεί μια γέφυρα μεταξύ φιλοσοφίας και ηθικής. Η πολιτική που θα μας σώσει από τη σύγχρονη κρίση πρέπει να είναι οικολογική, αν πρόκειται να οδηγήσει σε ένα θεμιτό κοινωνικό σύστημα. Όπως και με την ελευθερία των γυναικών, η πατριαρχική κρατικιστική αντίληψη της εξουσίας παίζει θεμελιώδη ρόλο στη μακροχρόνια παραμέληση των άλυτων οικολογικών προβλημάτων και σε μια ζωή γεμάτη λάθη. Όσο η οικολογία και ο φεμινισμός συνεχίζουν να αναπτύσσονται, τόσο όλες οι ανισορροπίες μέσα στο πατριαρχικό κρατικό σύστημα θα συνεχίσουν να διαταράσσονται. Ένας πραγματικά ενιαίος αγώνας για τη δημοκρατία και το σοσιαλισμό θα είναι εφικτός μόνο όταν η ελευθερία των γυναικών και η απελευθέρωση του περιβάλλοντος είναι στο επίκεντρο. Μόνο ο αγώνας για ένα τέτοιο νέο και ολοκληρωμένο κοινωνικό σύστημα μπορεί να αποτελέσει μια ουσιαστική πρόταση για να βγούμε από το τωρινό χάος.

Συμπερασματικά, μια οικολογική κοινωνία είναι ουσιαστικά μια σοσιαλιστική κοινωνία. Όλη η συζήτηση περί οικολογικής ισορροπίας και οικολογικής κοινωνίας αρχίζει να αποκτά νόημα μόνο με τη μετάβαση από την κοινωνία που είναι αποξενωμένη από τη φύση και το περιβάλλον, διαποτισμένη από την εξουσία από την απαρχή του πολιτισμού, σε μια σοσιαλιστική κοινωνία. Η απελευθέρωση του περιβάλλοντος στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος είναι μια ψευδαίσθηση. Το σύστημα αυτό καταστρέφει την οικολογική ισορροπία σε πρωτοφανή βαθμό. Το περιβαλλοντικό ζήτημα θα επιλυθεί ριζικά όταν το σημερινό σύστημα θα καταστεί αναποτελεσματικό και θα αναπτυχθεί ένα σύστημα σοσιαλιστικής κοινωνίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν

μπορεί να γίνει τίποτα για το περιβάλλον αυτή τη στιγμή. Αντίθετα, αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη να διεξαχθεί ο αγώνας για το περιβάλλον συνυφασμένος με την προσπάθεια για ένα γενικό κοινωνικό μετασχηματισμό, προκειμένου να προχωρήσει πραγματικά ο περιβαλλοντικός αγώνας.

Η παραπάνω προσούρα περιέχει κομμάτια από τα βιβλία «Πέρα από το Κράτος, την Εξουσία και τη Βία» και «Μανιφέστο για έναν δημοκρατικό πολιτισμό», τόμοι I και III.

Σημειώσεις

1. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να κατηγοριοποιήσουμε την ιστορία των ανθρώπινων κοινωνιών χρησιμοποιώντας διαφορετικά κριτήρια. Αν, για παράδειγμα, επικεντρωθούμε στον θεμελιώδη τρόπο σκέψης, τότε η μυθολογική, η μεταφυσική και η θετικιστική επιστημονική εποχή είναι μια σημαντική ταξινόμηση.

2. Με τον όρο "φυσική κοινωνία" εννοώ μια τάξη ανθρώπινων κοινοτήτων που ξεκίνησε με τον διαχωρισμό του ανθρώπινου είδους από τα πρωτεύοντα θηλαστικά και υπήρξε για μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την εμφάνιση της ιεραρχικής κοινωνίας. Οι κοινότητες αυτές συνήθως ονομάζονται "φυλές". [...] Η ιδιαίτερη σημασία της φυλής έγκειται στο γεγονός ότι είναι η πρώτη και θεμελιώδης μορφή της ανθρώπινης ύπαρξης. Πρόκειται για μια μορφή κοινωνίας που ήταν απαλλαγμένη από προνόμια, τάξεις και ιεραρχία και δεν γνώριζε εκμετάλλευση. Μπορούμε να ορίσουμε τη φυσική κοινωνία ως την αυθόρμητη κατάσταση της οικολογικής κοινωνίας.

3. Μπορούμε να ορίσουμε την πολιτισμένη κοινωνία ως την κοινωνία που κυβερνάται από έναν οργανισμό που ονομάζεται κράτος, ο οποίος βασίζεται στην αστικοποίηση και τον ταξικό διαχωρισμό.

4. Ο "ιδεολογικός πολιτισμός" αναφέρεται στη λειτουργία, το νόημα και τη νοοτροπία των θεσμών και των δομών, ενώ ο "υλικός πολιτισμός" αναφέρεται στις οπτικές πτυχές της λειτουργίας και του νοήματος αυτών των θεσμών.

5. Η ηθική και πολιτική κοινωνία είναι η θεμελιώδης πτυχή της ανθρώπινης κοινωνίας που πρέπει να αναζητείται συνεχώς. Αναπτύσσεται σε αρμονία με το σύστημα του δημοκρατικού πολιτισμού. Ένας λειτουργικός ηθικός και πολιτικός ιστός και όργανα είναι η πιο αποφασιστική δυναμική όχι μόνο για την απελευθέρωση της κοινωνίας αλλά και για τη διατήρησή της. Θα μπορούσαμε να αναφερθούμε στην ηθική ως τη θεσμοθετημένη και παραδοσιακή κατάσταση της ελευθερίας, της πολιτικής και της δημοκρατίας.

Για τον συγγραφέα

Ο Abdullah Öcalan, γεννημένος το 1949, σπούδασε πολιτικές επιστήμες στην Άγκυρα. Ηγήθηκε ενεργά του κουρδικού απελευθερωτικού αγώνα ως επικεφαλής του PKK από την ίδρυσή του το 1978 μέχρι την απαγωγή του στις 15 Φεβρουαρίου 1999. Θεωρείται κορυφαίος στρατηγιστής και ένας από τους σημαντικότερους πολιτικούς εκπροσώπους του κουρδικού λαού.

Υπό συνθήκες απομόνωσης στη φυλακή του νησιού Ιμραλί, στα ανοικτά των ακτών της Τουρκίας, ο Öcalan έχει γράψει περισσότερα από δέκα βιβλία, τα οποία έχουν επαναστατικοποιήσει την κουρδική πολιτική σκηνή. Αρκετές φορές παρότρυνε σε μονομερείς ανακωχές του αντάρτικου παρουσιάζοντας εποικοδομητικές προτάσεις για την πολιτική λύση του κουρδικού ζητήματος. Η λεγόμενη «ειρηνευτική διαδικασία» ξεκίνησε το 2009, όταν το τουρκικό κράτος ανταποκρίθηκε στην έκκληση του Öcalan να επιλυθεί πολιτικά το κουρδικό ζήτημα. Η διαδικασία αυτή κατέρρευσε τον Απρίλιο του 2015, όταν το τουρκικό κράτος τερμάτισε από την πλευρά του τις διαδικασίες και επέστρεψε σε μια πολιτική εξόντωσης και άρνησης. Από τις 27 Ιουλίου 2011, ο Öcalan κρατείται και πάλι σε σχεδόν πλήρη απομόνωση στις φυλακές του νησιού Ιμραλί. Από τις 5 Απριλίου 2015, ολόκληρη η φυλακή έχει αποκοπεί πλήρως από τον υπόλοιπο εξωτερικό κόσμο.

Σχετικά με την Ακαδημία της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας

Ως Ακαδημία της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας (Academy of Democratic Modernity), προσπαθούμε να διαδώσουμε τις ιδέες και την πλούσια εμπειρία του Ελευθεριακού Κινήματος του Κουρδιστάν και όπως προδίδει το όνομα, το παράδειγμα της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας. Οι εκδοτικές μας επιλογές έχουν ως στόχο να ξεκινήσουν συζητήσεις με ακτιβιστές, ακαδημαϊκούς και διάφορα αντισυστημικά και κοινωνικά κινήματα, προκειμένου να προχωρήσουμε στην αναζήτηση μιας ριζοσπαστικής εναλλακτικής λύσης στην καπιταλιστική νεωτερικότητα και να φανταστούμε μια ελεύθερη ζωή. Μέσω του εκπαιδευτικού μας έργου, θέλουμε να δημιουργήσουμε μια νέα αντίληψη της δημοκρατικής πολιτικής, του κοινωνικού διαφωτισμού και μιας νέας πολιτικο-ηθικής συνείδησης.

Ορισμένες διαστάσεις των κοινωνικών θεμάτων που εξετάζουμε είναι η κοινωνιολογία της ελευθερίας, η συνύφανση των σημείων αντίστασης, η δημοκρατική αυτονομία, η απελευθέρωση των γυναικών, η αυτονομία των νέων, η κοινωνική οικολογία, η κοινοτική οικονομία και η τέχνη και ο πολιτισμός. Μέσω της ανάπτυξης πλατφορμών και δικτύων, θέλουμε να συμβάλουμε στην ενίσχυση της διεθνούς ανταλλαγής εμπειριών και να διαπλέξουμε τους υπάρχοντες αγώνες, πάνω στη λογική ενός Παγκόσμιου Δημοκρατικού Συνομοσπονδισμού. Για να ξεπεραστεί η καπιταλιστική νεωτερικότητα, απαιτούνται συγκεκριμένες τοπικές και παγκόσμιες θεσμικές εναλλακτικές λύσεις. Αν καταφέρουμε να επεκτείνουμε τη δημοκρατική πολιτική στην καθημερινή ζωή -μέσω συμμαχιών, συμβουλίων, κοινοτήτων, συνεταιρισμών, ακαδημιών- το τεράστιο πολιτικό δυναμικό της κοινωνίας θα ξεδιπλωθεί και θα μπορέσει να χρησιμοποιηθεί για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Υπό αυτή την έννοια, βλέπουμε τις δραστηριότητές μας ως συμβολή στην εξάπλωση της Δημοκρατικής Νεωτερικότητας και του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού.

Ας συνεργαστούμε για να υλοποιήσουμε τα οράματα και τις ουτοπίες μας. Ένας άλλος κόσμος δεν είναι μόνο εφικτός - δεδομένης της παγκόσμιας κατάστασης, είναι οπωσδήποτε απαραίτητος. Ας αρχίσουμε να οικοδομούμε το μέλλον μας μαζί στο παρόν, το να περιμένουμε και άλλο θα ήταν τρέλα.

Περισσότερες πληροφορίες σε άλλες γλώσσες μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://democraticmodernity.com>

Publications by Abdullah Öcalan

Books

- Declaration on the Democratic Solution of the Kurdish Question* (1999)
Prison Writings I: The Roots of Civilisation (2007)
Prison Writings II: The PKK and the Kurdish Question in the 21st Century (2011)
Prison Writings III: The Road Map to Negotiations (2012)
Civilization: The Age of Masked Gods and Disguised Kings (Manifesto for a Democratic Civilization, Volume I) (2015)
Capitalism: The Age of Unmasked Gods and Naked Kings (Manifesto for a Democratic Civilization, Volume II) (2017)
Sociology of Freedom (Manifesto for a Democratic Civilization, Volume III) (2020)
Beyond State, Power and Violence (2023)

Upcoming and Untranslated

- Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü (Manifesto for a Democratic Civilization, Volume IV)* (Turkish 2010)
Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü (Manifesto for a Democratic Civilization, Volume V) (Turkish 2012)

Brochures

- War and Peace in Kurdistan* (2008)
Democratic Confederalism (2011)
Liberating Life: Woman's Revolution (2013)
Democratic Nation (2016)
The Resistance of Culture (2023)

More information and translations in other languages:

www.ocalan-books.com

www.democraticmodernity.com

"Η οικολογία αντιπροσωπεύει την αφυπνισμένη συνείδηση και τη νέα ενοποίηση με τη φυσική οργανική κοινωνία. Τα πρακτικά προβλήματα ενός οικολογικού τρόπου ζωής βρίσκονται ήδη στην ατζέντα. Ένα από τα καθήκοντα που έχουμε μπροστά μας είναι να βοηθήσουμε τις ήδη υπάρχουσες οργανώσεις που εργάζονται για να σταματήσουν τις φυσικές περιβαλλοντικές καταστροφές με κάθε τρόπο να εμβασθούν τις αναλύσεις τους και να γίνουν αναπόσπαστο μέρος της δημοκρατικής κοινωνίας, καθώς και να οικοδομήσουμε αλληλεγγύη με το φεμινιστικό και κίνημα. Η ενδυνάμωση και η οργάνωση της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες για την επίτευξη του εκδημοκρατισμού.

Με τον ίδιο τρόπο που κάποτε οι άνθρωποι οργανώνονταν με βάση την έντονη ταξική ή εθνική συνείδηση, πρέπει τώρα να ξεκινήσουμε να παλεύουμε με πάθος για τη δημιουργία δημοκρατικής και περιβαλλοντικής συνείδησης."

Abdullah Öcalan